

Bekæmp kæmpebjørneklo effektivt

Vælg den metode, der passer til forholdene på din bedrift, f.eks. afgræsning, slåning, rodstikning eller sprøjtning. Tøv ikke med at komme i gang, det tager nemt 6-8 år at udrydde en bestand.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Du har pligt til at bekæmpe kæmpebjørneklo, hvis kommunen har vedtaget en indsatsplan for bjørneklo, hvor du har jord. Hvis du undlader at bekæmpe på landbrugsjord, kan det give fradrag i landbrugsstøtten.

Indsatsplanen giver information om de arealer, der er omfattet og tidsfrister for bekæmpelse. Selv om din kommune ikke har vedtaget en indsatsplan, er det god skik at få bekæmpet den aggressive og giftige planteart, så den ikke spreder sig yderligere.

Kravet om bekæmpelse af kæmpebjørneklo er fastlagt i [bekendtgørelse nr. 862 af 10.09.2009](#). Heri står følgende:

"Bekæmpelse af kæmpebjørneklo skal medføre, at den enkelte plante inden for indsatsområdet dør. Bekæmpelsen skal endvidere udføres på en sådan måde, at den enkelte plante på intet tidspunkt i indsatsperioden reproducerer sig selv."

Det betyder, at målet skal være at bekæmpe planterne, så de dør. Er det ikke muligt at bekæmpe alle planterne, er det vigtigt at undgå, at planterne sætter frø. Kæmpebjørneklo blomstrer i juni og juli, og sætter frø i løbet af august.

Tidspunkt for bekæmpelse

Kæmpe bjørneklo bekæmpes nemmest, mens planterne er små. I slutningen af maj til først i juni er planterne nemme at se i landskabet, og stadig mindre end 50-75 cm. På det tidspunkt kan både kemisk og mekanisk bekæmpelse udføres med mindst mulig risiko for berøring af planterne.

Billede 1. I slutningen af maj og starten af juni er det optimalt at bekæmpe kæmpe bjørneklo.
Foto: Bodil Pedersen, Videncentret for Landbrug.

Metode til bekæmpelse

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo er en langsigtet kamp over 6-8 år for etablerede bestande. Det skyldes ikke mindst, at frø vil fortsætte med at spire frem over 4-6 år, indtil jordens frøbank er udtømt.

Der findes som udgangspunkt fire forskellige bekæmpelsesmetoder:

- Afgræsning
- Slåning
- Rodstikning
- Kemisk bekæmpelse

Afgræsning

Afgræsning er den mest effektive måde at bekæmpe kæmpebjørneklo på. Især får spiser gerne de grønne planter, og tager ikke skade af planternes saft.

Har du en større areal med kæmpebjørneklo, kan det derfor være en fordel at lade det afgræsse i en periode, hvis det er muligt på arealet.

Slåning

Afslåning gennem sæsonen kan effektivt modvirke frøsætning, men metoden er meget tidskrævende, fordi der kræves gentagne afhugninger.

Rodstikning

Mindre bestande kan bekæmpes ved rodstikning. Roden skæres over med en skarp spade lige under vækstpunktet, så planten dør. Det vil sige, at der skal være ca. 8-10 cm rod på den væltede plante. Er de første skærme begyndt at afblomstre, bør skærmene fjernes, så der ikke sker eftermodning af frø.

Billede 2 og 3. Venstre: Ved rodstikning skæres plantens vækspunkt over, ca. 8-10 cm under jordoverfladen. Højre: Vækstpunktet ses som en ring i midten af stængelen. Foto: Bodil Pedersen, Videncentret for landbrug.

Kemisk bekæmpelse

Ved større bestande er kemisk bekæmpelse med glyphosat eller Express ST ofte den mest overkommelige metode.

Enkeltplanter bekæmpes lettest med glyphosat i en rygspøjte eller ved påstrygning. Der anvendes en dosis på 5-6 ml pr. 10 m² svarende til 5-6 l pr. hektar. Tilsæt sprede-klæbemiddel. Undgå så vidt muligt at ramme den øvrige vegetation, så der ikke gives plads til fremspiring af nye bjørneklo-planter.

Hvor der er særlige ønsker om at bevare det øvrige plantedække, kan du anvende [Express ST](#), som er [off-label godkendt](#) med 2 tabletter pr. hektar. Tilsæt også her sprede-klæbemiddel. Det kan være nødvendigt at gentage sprøjtningen med Express ST.

Etiketten på glyphosatmidler indeholder krav om, at midlerne ikke må anvendes nærmere end 0, 2 eller 10 meter fra vandløb og søer, afhængig af produktet. De to midler [Roundup Bio](#) og [Glyfonova Plus](#) må anvendes nærmere end 2 m fra vandløb og søer. Bemærk at behandling med Roundup Bio skal ske med rygspøjte eller ved pensling, hvor sprøjtevæsken påføres direkte på planterne. Bland evt. lidt tapetklister i glyphosat-opløsningen til pensling.

Billede 4. Sørg for at alle store blade rammes, når der anvendes glyphosat til bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Men pas på vinddrift. Anvend dyser, der giver store dråber, eks. kompakt luftinjektionsdyse. Foto: Bodil Pedersen, Videncentret for Landbrug.

Naturarealer

Bemærk, at på arealer der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 normalt ikke må foretages kemisk bekæmpelse uden forudgående dispensation. Det samme gælder, hvis der er tilsagn om MVJ/miljøordninger eller tilsagn om Miljøbetingset tilskud (MB). På arealer på økologiske bedrifter må der under ingen omstændigheder anvendes kemisk bekæmpelse.

Se mere om regler og dispensationsmuligheder i artiklen "[Krydsoverensstemmelse på bekæmpelse af kæmpebjørneklo](#)"

Se video om [bekæmpelse af kæmpebjørneklo](#).

By Rich Haddock